

**Požarna zaščita - Slovar - 1. del: Splošni izrazi in pojavi pri požaru
(ekvivalenten z ISO 8421-1:1987)**

Fire protection - Vocabulary - Part 1: General terms and phenomena of fire

Protection contre l'incendie Vocabulary - Partie 1: Terms généraux et phénomènes du feu

**ITEH STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)**

Brandschutz - Wörterbuch - Teil 1: Allgemeine Begriffe und Begleiterscheinungen des Feuers

[SIST ISO 8421-1:1995
https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a-40bb8eec7f02/sist-iso-8421-1-1995](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a-40bb8eec7f02/sist-iso-8421-1-1995)

Deskriptorji: požarna zaščita, slovar

ICS: 13.220.00; 01.040.13

Referenčna številka
SIST ISO 8421-1:1995 (sl)

Nadaljevanje na straneh od 2 do 12

UVOD

Standard SIST ISO 8421-1, Požarna zaščita - Slovar - 1. del: Splošni izrazi in pojavi pri požaru, prva izdaja, 1995, ima status slovenskega standarda in je ekvivalenten mednarodnemu standardu ISO 8421-1, Fire protection - Vocabulary - Part 1: General terms and phenomena of fire, First edition, 1987-03-01.

NACIONALNI PREDGOVOR

Mednarodni standard ISO 8421-1:1987, Požarna zaščita - Slovar je pripravil tehnični odbor Mednarodne organizacije za standardizacijo ISO/TC 21 Oprema za požarno zaščito in gašenje.

Slovenski standard SIST ISO 8421-1:1995 je prevod in dopolnitev angleškega besedila mednarodnega standarda ISO 8421-1:1987. SIST ISO 8421-1:1995 se od izvirnika razlikuje po tem, da je dopolnjen z naslovom in izrazi v nemškem jeziku. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvirni mednarodni standard v angleškem jeziku.

Slovensko izdajo standarda je pripravila delovna skupina USM/TC POO/WG 3 Terminologija, pregledala pa tehnična odbora USM/TC POO Požarno preskušanje gradbenih materialov, delov konstrukcij in konstrukcij ter USM/TC PPV Protivlomno in protipožarno varovanje.

Ta slovenski standard je dne 1995-09-25 odobril direktor USM.

PREDHODNE IZDAJE *iTeh STANDARD PREVIEW*

- JUS Z.C0.001:1984 (sl) Varstvo pred požarom in eksplozijo. Varstvo pred požarom. Izrazi in definicije

OSNOVA ZA IZDAJO STANDARDA [SIST ISO 8421-1:1995](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a->

- Prevzem standarda ISO 8421-1:1987 <https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a-02/sist-iso-8421-1-1995>

OPOMBI

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz mednarodni standard , v SIST ISO 8421-1:1995 to pomeni slovenski standard .
- Uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.

VSEBINA	Stran
Uvod	4
Obseg in področje uporabe	4
Izrazi in definicije	4
Abecedni seznam izrazov v slovenščini.....	10
Abecedni seznam izrazov v francoščini	11
Abecedni seznam izrazov v nemščini	12

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST ISO 8421-1:1995](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a-40bb8eec7f02/sist-iso-8421-1-1995>

Požarna zaščita - Slovar - 1. del: Splošni pojmi in pojavi pri požaru

Uvod

ISO 8421 sestoji iz naslednjih ločeno objavljenih delov:

1. del: Splošni izrazi in pojavi pri požaru
2. del: Požarna zaščita konstrukcij
3. del: Odkrivanje in javljanje požara ter alarmiranje
4. del: Oprema za gašenje požarov
5. del: Nadzor dima
6. del: Evakuacija in sredstva za umik
7. del: Sredstva za odkrivanje in dušenje eksplozij
8. del: Izrazi, ki so specifični za gasilske reševalne službe in za rokovanje z nevarnimi snovmi

Obseg in področje uporabe

Ta del ISO 8421 navaja splošne izraze in definicije za požarno zaščito. Izrazi so navedeni po abecednem redu angleških izrazov in označeni s številkami.

Opomba: Pri številčenju izrazov prva številka (1) označuje prvi del standarda ISO 8421.

Izrazi in definicije

ITEH STANDARD REVIEW

(standards.iteh.ai)

Zap. št.	Izraz v slovenščini SIST ISO 8421-1:1995 https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a-4099cc7f02/sist-iso-8421-1-1995	Definicija
1	2	3
1.1	<ul style="list-style-type: none"> - požig - arson - ** - Brandstiftung, Brandlegung 	Namerno podtaknjen požar.
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - samovžig - auto-ignition; self-ignition; spontaneous ignition - inflammation spontanée - Selbstentzündung 	Vžig, ki je posledica lastnega segrevanja.
1.3	<ul style="list-style-type: none"> - temperatura samovžiga - auto-ignition temperature; self-ignition temperature; spontaneous-ignition temperature - température d allumage spontané - Selbstentzündungstemperatur 	Najnižja temperatura, pri kateri se snov spontano vžge pod določenimi preskusnimi pogoji.
1.4	<ul style="list-style-type: none"> - goreti - burn - brûler - brennen 	Biti v stanju gorenja.

** Ni izraza v francoščini.

1	2	3
1.5	<ul style="list-style-type: none"> - obnašanje pri gorenju - burning behaviour - comportement au feu - Brandverhalten 	Vse fizikalne in/ali kemične spremembe, do katerih pride, kadar snov, izdelek in/ali konstrukcija gori ali je izpostavljena ognju.
1.6	<ul style="list-style-type: none"> - razpok, razlet - bursting - éclatement - Bersten 	Silovit prelom predmeta zaradi nadprtisika znotraj predmeta ali na predmet.
1.7	<ul style="list-style-type: none"> - kalorični potencial - calorific potential - potentiel calorifique - Heizwert; spezifische Verbrennungswärme 	Glej toplota zgorevanja - 1.36 (izraz kalorični potencial je zastarel).
1.8	<ul style="list-style-type: none"> - učinek dimnika - chimney effect - effet cheminée - Kaminwirkung; Schornsteineffekt 	Vlek vročih plinov in dima zaradi vzgonskih tokov v jaških.
1.9	<ul style="list-style-type: none"> - gorljiv - combustible - combustible - brennbar 	Sposoben goreti.
1.10	<ul style="list-style-type: none"> - gorenje (zgorevanje) - combustion - combustion - Verbrennung 	Eksotermna reakcija gorljive snovi z oksidantom, ki jo običajno spremljajo plameni in/ali žarenje in/ali sproščanje dima.
1.11	<ul style="list-style-type: none"> - deflagracija - deflagration - déflagration - Deflagration 	Eksplozija, ki se širi s podzvočno hitrostjo.
1.12	<ul style="list-style-type: none"> - detonacija - detonation - détonation - Detonation 	Eksplozija, ki se širi z nadzvočno hitrostjo in je zanjo značilen udarni val.
1.13	<ul style="list-style-type: none"> - eksplozija - explosion - explosion - Explosion 	Zelo hitra oksidacija ali razgradnja, ki povzroči povišanje temperature, pritiska ali obeh hkrati.
1.14 a	<ul style="list-style-type: none"> - ogenj - fire - feu - Feuer 	Proces gorenja, za katerega je značilno oddajanje toplote, ki ga spremlja dim ali plamen ali oba.
1.14 b	<ul style="list-style-type: none"> - požar - fire - incendie - Brand 	Ogenj, ki se časovno in prostorsko nenadzorovano širi.

1	2	3
1.15	<ul style="list-style-type: none"> - klasifikacija požarov - fire classification - classification de feu - Brandklassifikation 	<p>Standardizirani sistem razvrščanja požarov glede na vrsto goriva (glej ISO 3941)</p> <p>obsega:</p> <p>Razred A: Požari trdnih snovi, običajno organskega izvora, kjer ob gorenju navadno nastaja žerjavica</p> <p>Razred B: Požari tekočin ali taljivih trdnih snovi</p> <p>Razred C: Požari plinov</p> <p>Razred D: Požari kovin</p>
1.16	<ul style="list-style-type: none"> - požarna nevarnost - fire danger ** - Brandgefahr 	Stanje, ki upošteva požarno ogroženost in požarno tveganje.
1.17	<ul style="list-style-type: none"> - požarna ogroženost - fire hazard - danger d'incendie - Brandrisiko 	Mogoče posledice v primeru nastanka požara.
1.18	<ul style="list-style-type: none"> - požarna celovitost - fire integrity - étanchéité au feu - Feuerintegrität 	Sposobnost ločevalnega elementa gradbene konstrukcije, da v primeru izpostavljenosti standardnemu požaru za določen čas prepreči prehod ognja in vročih plinov ter pojav plamena na neizpostavljeni strani.
1.19	<ul style="list-style-type: none"> - požarna obremenitev - fire load - charge calorifique - Brandbelastung 	Toplotna vrednost, izražena v enotah SI, vseh gorljivih sestavin v prostoru, skupaj z oblogami sten, pregrad, stropov in podov.
1.20	<ul style="list-style-type: none"> - specifična požarna obremenitev - fire load density - densité de charge calorifique - spezifische Brandbelastung, flächenbezogene 	Požarna obremenitev na enoto talne površine. http://standards.iteh.ai/catalog/standards/iso-8421-1-1995-0577fa2-4a99-4f16-ba0a-40bb8eec7f02/sist-iso-8421-1-1995
1.21	<ul style="list-style-type: none"> - požarna preventiva - fire prevention - prevention contre l incendie - vorbeugender Brandschutz 	Ukrepi, ki preprečujejo nastanek požara in/ali omejujejo njegove posledice.
1.22	<ul style="list-style-type: none"> - načrt požarne zaščite - fire procedure plan - plan d intervention contre l incendie - Brandschutzplan 	Predhodno načrtovanje ukrepanja ljudi in uporabe materialnih sredstev znotraj zgradbe ali obrata ob požaru.
1.23	<ul style="list-style-type: none"> - požarna zaščita - fire protection - protection contre l incendie - Brandschutz 	Ukrepi, sistemi, oprema, zgradbe in drugi objekti, ki z odkrivanjem, gašenjem ali omejevanjem požara zmanjšujejo nevarnost za ljudi in imovino.
1.24	<ul style="list-style-type: none"> - požarna odpornost - fire resistance - résistance au feu - Feuerwiderstandsfähigkeit 	Sposobnost elementa gradbene konstrukcije, da določen čas izpolnjuje zahteve glede stabilnosti, celovitosti in/ali topotne izolativnosti in/ali drugih pričakovanih lastnosti, ki so opredeljene v standardnem preskusu požarne odpornosti.

** Ni izraza v francoščini.

1	2	3
1.25	<ul style="list-style-type: none"> - požarna odpornost ločilnega elementa - fire resistance of a separating element - coupe-feu - Feuerwiderstandsfähigkeit von Trenungsbauelementen 	Sposobnost elementa, da pri standardnem požarnem preskusu ohrani hkrati požarno celovitost, stabilnost in toplotno izolativnost.
1.26	<ul style="list-style-type: none"> - požarno tveganje - fire risk - risque d incendie - Brandrisiko 	Verjetnost nastanka požara.
1.27	<ul style="list-style-type: none"> - požarnovarnostni (inšpekcijski) pregled - fire security routine inspection - contrôle de sécurité incendie - Brandsicherheitsschau 	Preverjanje preventivnih in zaščitnih ukrepov v časovnih intervalih.
1.28	<ul style="list-style-type: none"> - požarna stabilnost - fire stability - stabilité au feu - Feuertragfähigkeit; Standfestigkeit bei Brandeinwirkung 	Sposobnost gradbenega elementa (nosilnega ali nenosilnega), da se v primeru izpostavljenosti požarnemu preskusu ne poruši.
1.29	<ul style="list-style-type: none"> - vnetljiv - flammable - inflammable - entflammbar 	Sposoben goreti s plamenom. <i>iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)</i>
1.30	<ul style="list-style-type: none"> - meje vnetljivosti - flammable (explosive) limits - limites d inflammabilité - Entflammungsgrenzen, Entflammbargrenzen, Zündgrenzen 	Glej tč. 1.30.1 in 1.30.2! <small>SIST ISO 8421-1:1995 http://standards.iteh.ai//catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a-40bb8ec7f02/sist-iso-8421-1-1995</small>
1.30.1	<ul style="list-style-type: none"> - spodnja meja vnetljivosti (SMV) - Lower Flammable Limit (LFL) - limite inférieure d inflammabilité (LII) - untere Entflammungsgrenze 	Najnižja koncentracija hlapov v zraku, pod katero se plameni v prisotnosti vira vžiga ne širijo.
1.30.2	<ul style="list-style-type: none"> - zgornja meja vnetljivosti (ZMV) - Upper Flammable Limit (UFL) - limite supérieure d inflammabilité (LSI) - obere Entflammungsgrenze 	Najvišja koncentracija hlapov v zraku, nad katero se plameni ne širijo.
1.31	<ul style="list-style-type: none"> - plamen - flame - flamme - Flamme 	Področje gorenja v plinski fazi z oddajanjem svetlobe.
1.32	<ul style="list-style-type: none"> - gorenje brez plamena - flameless combustion - ignition - Verbrennung ohne Flammenerscheinung 	Gorenje trdnih snovi brez plamena.

1	2	3
1.33	<ul style="list-style-type: none"> - flash-over, požarni preskok - flash-over - embrasement éclair - Feuerübersprung 	Nenaden prehod v stanje, ko požar zajame celotno površino vseh gorljivih snovi v prostoru.
1.34	<ul style="list-style-type: none"> - plamenišče - flash-point - point éclair - Flammpunkt 	Najnižja temperatura, pri kateri pod določenimi preskusnimi pogoji tekočina odda dovolj gorljivih hlapov, da se ob uporabi vira vžiga vnamejo.
1.35	<ul style="list-style-type: none"> - žarenje z zgorevanjem - glowing combustion - incandescence avec combustion - Glimmen 	Gorenje snovi v trdi fazi brez plamena, toda z emisijo svetlobe v področju zgorevanja.
1.36	<ul style="list-style-type: none"> - toplota zgorevanja - heat of combustion (or content) - chaleur de combustion; - potentiel calorifique - Verbrennungswärme, spezifische 	Energija, ki se lahko sprosti pri popolnem sežigu masne enote snovi.
1.37	<ul style="list-style-type: none"> - vžig - ignition - allumage - Zündung 	Začetek gorenja.
1.38	<ul style="list-style-type: none"> - temperatura vžiga - ignition temperature; ignition point - température d'allumage; point d'allumage - Entzündungstemperatur; - Zündtemperatur 	Najnižja temperatura snovi, pri kateri se ohranja začeto gorenje pri določenih preskusnih pogojih. SIST ISO 8421-1:1995
1.39	<ul style="list-style-type: none"> - žarenje brez zgorevanja - incandescence - incandescence sans combustion - Glühen 	Žarenje, ki ga ne povzroči zgorevanje ali druga kemična reakcija, npr. žarenje volframove niti zaradi električnega segrevanja.
1.40	<ul style="list-style-type: none"> - dušenje - inert (rendering) - inertage - Inertisierung 	Preprečitev ali nevtralizacija možnosti, da bi zrak omogočal gorenje.
1.41	<ul style="list-style-type: none"> - vzplamtenje - lighting - inflammation - Entflammung; Aufflammen 	Pojav plamena.
1.42	<ul style="list-style-type: none"> - oksidant - oxidizing agent - comburant - Oxidationsmittel 	Kemični element ali spojina, ki lahko povzroči oksidacijo ali gorenje drugih snovi.
1.43	<ul style="list-style-type: none"> - produkti gorenja - products of combustion - effluents de combustion; - produits de combustion - Brandprodukte, Brandgase 	Vsi plinski, trdni in aerosolni produkti, ki se sproščajo pri gorenju ali pri pirolizi.
1.44	<ul style="list-style-type: none"> - piroliza - pyrolysis - pyrolyse - Pyrolyse 	Nepovraten kemični razkrok snovi zaradi povišanja temperature brez oksidacije.

1	2	3
1.45	<ul style="list-style-type: none"> - odzivnost na ogenj - reaction to fire - réaction au feu - Feuererwiderung 	Odziv in vpliv snovi na ogenj pod določenimi preskusnimi pogoji.
1.46	<ul style="list-style-type: none"> - požarnovarnostni ukrepi - routine fire procedures - consignes d incendie - Brandsicherheitsmaßnahmen 	Potrebni varnostni ukrepi za primer požara.
1.47	<ul style="list-style-type: none"> - dim - smoke - fumée - Rauch 	Vidna suspenzija trdnih in/ali tekočih delcev v zraku zaradi gorenja in/ali pirolize.
1.48	<ul style="list-style-type: none"> - tlenje - smouldering - feu couvant - Schwelen 	Počasno gorenje snovi brez oddajanja vidne svetlobe, ki ga običajno spremljata tako dim kot povišanje temperature.
1.49	<ul style="list-style-type: none"> - saje - soot - suie - Ruß 	Fini, pretežno ogljikovi delci, ki nastajajo in se odlagajo ob nepopolnem zgorevanju organskih snovi.

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST ISO 8421-1:1995](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/a9577fa2-4a99-4f16-ba0a-40bb8eec7f02/sist-iso-8421-1-1995>